

**PLAN
ROZWOJU
MIEJSCOWOŚCI
KIKORZE**

Na lata 2006 – 2013

GMINA OSINA

Osina, Kikorze kwiecień 2006 r.

GMINA OSINA

Spis treści:

- I. Wstęp
- II. Ogólna charakterystyka miejscowości

1. Położenie
2. Historia i teraźniejszość
- III Analiza zasobów miejscowości
  1. Inwentaryzacja zasobów społecznych
    - a) ludność
    - b) obsługa ludności
    - c) sport i kultura
    - d) rekreacja i turystyka
    - e) organizacje społeczne
      - LZS
    - f) dziedzictwo kulturowe, zabytki
      - Park podworski nr rej. 940
      - Cmentarz polowy
      - Kościół
      - Obiekty o wartościach kulturowych
    - g) rolnictwo
  2. Inwentaryzacja zasobów infrastrukturalnych
    - a) drogi i komunikacja
    - b) gazyfikacja
    - c) wodociągi
    - d) kanalizacja
    - e) telefonizacja
- IV Analiza SWOT
- V Wizja rozwoju miejscowości
- VI Planowane kierunki rozwoju
  - Priorytet 1 – Rozbudowa Infrastruktury
  - Priorytet 2 – Aktywizacja Zasobów Ludzkich i Materialnych Naszej Wsi
  - Priorytet 3 - Rozwój społeczno – edukacyjny - kulturowy
- VII Opis planowanych przedsięwzięć
- VIII Szacunkowy kosztorys planowanych przedsięwzięć
- IX Harmonogram planowanych przedsięwzięć
- X Odniesienie do dokumentów strategicznych

I. Wstęp

Plan Rozwoju miejscowości Kikorze jest dokumentem operacyjnym

określającym cele, priorytety i zasady wspierania zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Plan jest ukierunkowany na aspekty społeczne, ekonomiczne i środowiskowe tego rozwoju w sposób zrównoważony. Dokument ten jest spójny z innymi programami strukturalnym, w tym z Sektorowym Programem Operacyjnym „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (SPO-ROL) realizującym cele Narodowego Planu Rozwoju w zakresie polityki rozwoju obszarów wiejskich.

Plan Rozwoju Miejscowości Kikorze podobnie jak Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Osina, powinien być aktualizowany i modyfikowany, w miarę zaspokojenia potrzeb mieszkańców sołectwa, zmieniających się warunków lokalnych i regionalnych, pojawienia się nowych wyzwań cywilizacyjnych w Unii Europejskiej, oddziaływających na sytuację ogólnokrajową, uwarunkowania regionalne i lokalne. Umożliwi to między innymi wyznaczenie prawidłowych kierunków rozwoju lokalnego, powiązanych z zaangażowaniem miejscowych środowisk opiniotwórczych i środowisk zamiejscowych w planowaniu strategicznym, ułatwi ocenę stopnia przygotowania a następnie ocenę ewentualnie występujących przeszkód w realizacji przyjętych zadań a także określenie efektów osiągniętych z wykonywanych zadań.

Plan Rozwoju Miejscowości to pierwszy i jeden z najważniejszych elementów odnowy wsi. Pragniemy aby stał się on zaczątkiem, który wywoła osobiste zaangażowanie mieszkańców, wypływające z odpowiedzialności za własną przyszłość, da możliwość samorealizacji i poczucia uczestnictwa we wspólnocie i współtworzeniu oraz uaktywni podstawowy zasób jakim dysponuje społeczeństwo tj. zaangażowanie ludzi.

Plan Rozwoju Miejscowości Kikorze powstał przy aktywnym udziale mieszkańców, Rady Sołectkiej, radnych, członków i założycieli Stowarzyszenia „Szanse bezdroży” pracowników Urzędu Gminy i władz samorządowych gminy.

II. Ogólna charakterystyka miejscowości Kikorze

1. Położenie

Kikorze – wieś sołecka Gminy Osina, położona wzdłuż drogi krajowej Nr 6 Szczecin – Gdańsk, 3 km na północ od Osiny siedziby władz gminy. Na zachód od centrum miejscowości przepływa rzeka Stepnica oraz przebiega 15 południk geograficzny długości wschodniej wyznaczający czas środkowo europejski.

Tablica i obelisk 15 południk

2. Historia i terażniejszość

Kiekrz – przejściowa nazwa Kikorzy.

Kikorski las – las liściasty składający się z kilku mniejszych i większych zagajników na wschód i północ od wsi Kikorze, w łuku rzeki Pileszy, nad dolnym biegiem tej ostatniej oraz w dolnym biegu Osinki. W 1872 r. należało do Kikorzy 153 ha lasów. Z borami tymi związana jest legenda o upiornym woźnicy żywiącym się ludzkim mięsem.

Kikorze, Kiekrz, niem. Kicker, Kiker. Wieś sołecka położona po południowej stronie E – 28 (obecnie droga krajowa Nr 6) z Nowogardu do Goleniowa, 8 km na południowy – zachód od Nowogardu, na prawym brzegu Stepnicy. Przebiega tedy południk 15⁰ E wyznaczający czas środkowo europejski. Wysokości bezwzględne wahają się od 56 do 87 m n.p.m. Typ wsi – wielodrożnica.

W pobliżu osady odkryto megalityczne grobowce kamienne z okresu neolitu zwane „Teufelskirchhof” (Diabelskim cmentarzem). W muzeum w Nowogardzie znajdowała się ongiś mała brązowa siekierka ludności kultury łużyckiej znaleziona na Górze Zamkowej. Z okresu rzymskiego pochodzi brązowa moneta cesarza Marka Aureliusza, który panował w latach 161 – 180 n.e.

W źródłach pisanych pojawiają się Kikorze w roku 1331 wśród posiadłości von Hindenburgów z Kościszek. Również w 1461 r. zaliczono wieś do „Land Hindenborch”. Prawdziwymi panami osady byli jednak Ebersteinowie z Nowogardu, którzy część swoich posiadłości nadali Hindenburgom w lenno. W 1569 r. przeszło Kikorze na własność Wolfganga von Ebersteina z Maszewa. Spis wymieniał 6 łąnów czynszowych, 4 łąny kościelne, sołectwo, 1 chłop, 1 zagrodnika i kowala. Reszta wioski należała do lenników Ebersteinów.

Od 1648 r. pobliska Stepnica stała się granicą szwecko – brandenburską, na rzece znajdował się graniczny mostek, zaś Kikorze należało od tego roku do Brandenburgii.

Po wymarciu Ebersteinów wieś przeszła pod zarząd Urzędu Domeny Państwowej w Nowogardzie. W następnych latach majątek rozpadł się na dwie części: Dittmannsdorfów i Lockstedtów. W 1735 r. ppor. Henryk Adolf von Dittmannsdorf sprzedał swoją część za 5500 florenów mjr Karolowi Ernestowi von Rothenburg. Po jego śmierci spadek przejął najstarszy syn, marszałek dworu Fryderyk Ernest von Rothenburg, który w 1754 r. kupił za 2650 florenów drugą część majątku od mjr Adolfa Henryka von Lockstedt. Po śmierci marszałka dworu spadek po nim przejął Fryderyk Wilhelm Jerzy Valentin Aleksander von Rothenburg, rotmistrz i proboszcz z Kołobrzegu. W 1817 r. Kikorze kupił Bogumił Hell i w 1861 r. przekazał swej córce, która wkrótce wyszła za mąż za niejakiego Barkow.

W 1784 r. wieś składała się z 14 zagrodów, w których mieszkało 2 chłopów, 1 półchłop, 6 zagrodników, chłop pastora i sam pastor. Był też tutaj folwark dworski.

W 1872 r. Kikorze dzieliło się na obszar dworki, gminę wiejską oraz młyn Kikermühle na Stepnicy. Obszar dworski obejmował 493 ha ziemi i 38 budynków, w tym 9 mieszkalnych. Gmina wiejska posiadała 327 ha ziemi, 35 gospodarzy i 63 budynki, w tym 29 mieszkalnych. Do szkoły uczęszczało 65 dzieci. Młyn wodny istniał już w XVI w., był to młyn mączny oraz tartak. W końcu XIX młynarz posiadał 35 ha ziemi. Obowiązek mielenia zboża w kikorskim młynie mieli mieszkańcy Kikorzy, Olchowa, Kościszek, Krzywic i Redostowa.

W 1939 r. cała wieś liczyła 296 mieszkańców, w tym 35 gospodarzy.

Pierwsza wzmianka pisana o istnieniu kościoła pochodzi z 1492 r. i mówi o mianowaniu proboszczem Henryka Pammina jako następcy Mateusza Manow. Świątynia stała pośrodku wsi, obok skrzyżowania. Pierwotnie była to samodzielna parafia, której podlegały Kościuszki, Świerczewo i Węgorzyce, następnie należały Kikorze do parafii w Kościuszkach.

Z pierwotnego wyposażenia kościoła zachowała się XIV-wieczna granitowa chrzcielnica o wysokości 50 cm i średnicy 65 cm. Z 1542 r. pochodził dzwon o średnicy 51 cm ozdobiony napisem o kształcie gotyckiej minuskuły: „claves daberkov anno m cccc xlii”. Litery miały 2,5 cm wysokości. Drugi dzwon, o średnicy 72 cm, zdobił napis wykonany również gotycka minuskułą o wysokości 4 cm: „O rex glorie xpé veni nobis cū pace”. Jako znaków rozdzielających użyto kwiatów, monstrancji, brakteatów i podwójnych tarcz. Krój liter przypominał napis na dzwonie z Sikorek.

W 1740 r. fundowano dwa cynowe świeczniki ołtarzowe o wysokości 37 i 42 cm zdobione głowami aniołków. W 1775 r. rozebrano stary średniowieczny kościół i na jego miejscu wzniesiono nową budowlę, częściowo szachulcową, częściowo z czerwonej cegły. Obok świątyni stało rusztowanie na dzwony. Podczas działań wojennych w 1945 r. kościół został poważnie uszkodzony i następnie całkowicie rozebrany. W 1989 r. mieszkańcy wsi przystąpili do budowy nowej świątyni. Kikorze należą do parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Osinie.

Wieś wyzwolona została 5 marca 1945 r. przez Aud. Do majątku przybyła 10 kompania 5 Pułku Rolno-Gospodarczego z zadaniem zagospodarowania 443 ha ziemi. Zachował się bardzo ładny park podworski z licznymi okazami starych drzew, m.in. stary dąb piramidalny, potężny świerk o 3 pniach, czeremcha amerykańska. W latach 1945-1954 wieś należała do gminy Długoleka, w latach 1954-1975 do gromady Osina. W 1949 r. liczyła 121 mieszkańców, w 1992 r. – 259.

III. Analiza zasobów miejscowości

1. Inwentaryzacja zasobów

a) Ludność

Kikorze zamieszkiwało na dzień 1.04.2006 r. 261 mieszkańców (*patrz tabela poniżej*) zameldowanych na pobyt stały. Ludność miejscowości stanowią byli pracownicy zlikwidowanego PGR-u, rolnicy indywidualni, osoby zajmujące się usługami i handlem. Mimo upływu ponad 15 lat od upadku PGR-u w miejscowości istnieje do dnia dzisiejszego podział na dwie części. Na wschód od drogi do Osiny część „pegerowską” a na zachód „wioska”

Mimo upływu lat podział ten nadal funkcjonuje w świadomości mieszkańców.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest praca we własnym gospodarstwie rolnym, praca zarobkowa, świadczenia socjalne, zasiłki dla bezrobotnych, renty i emerytury, praca za granicą.

W sezonie dużym zastrzykiem finansowym dla bezrobotnych i emerytów z Kikorzy i okolicznych miejscowości są dochody z handlu jagodami i grzybami przy drodze krajowej Nr 6.

❖ Liczba budynków mieszkalnych – 33

❖ Liczba gospodarstw domowych – 88

Liczba mieszkańców

<i>Lp.</i>		<i>Kobiety</i>	<i>Mężczyźni</i>	<i>Razem</i>
1.	Wiek przedprodukcyjny	37	38	75
2.	Wiek produkcyjny	74	83	157
3.	Wiek poprodukcyjny	22	7	29
Razem		133	128	261

Stan na dzień 01.04.2006 r.

b) Obsługa ludności i zaspokajanie potrzeb mieszkańców.

Dzieci i młodzież z miejscowości Kikorze pobierają naukę w Zespole Szkół Publicznych im. Bronisława Malinowskiego w Osinie (3 km).

W skład Zespołu wchodzi :

- Oddział „zerowy” – 44 dzieci,
- Szkoła Podstawowa – 219 uczniów,
- Gimnazjum – 125 uczniów,

Szkoła posiada halę sportową (o wymiarach do gry w koszykówkę) z szatniami i natryskami, kuchnię ze stołówką, pracownię komputerową (25 komputerów z dostępem do internetu), bibliotekę szkolną z czytelnią, kompleks boisk sportowych (do mini-koszykówki, koszykówki, piłki siatkowej, piłki ręcznej) usytuowanych na dziedzińcu szkolnym.

Naukę prowadzi 32 nauczycieli.

Przy szkole działają Klub Europejczyka, Uczniowski Klub Sportowy „Broniek”, szkolny teatrzyk, po lekcjach organizowane są zajęcia w kołach zainteresowań

Podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcom zapewnia:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Proximus” w Osinie.
- Indywidualna Praktyka Stomatologiczna Lek. stom. Dorota Szostak-Bagińska w Osinie.

We wsi zlokalizowany jest jeden sklep spożywczo-przemysłowy, świetlica wiejska zaadaptowana z byłej remizy OSP.

Miejscowość posiada Punkt Biblioteczny, który jest filią Gminnej Biblioteki Publicznej w Osinie. Do dyspozycji mieszkańców jest około 335 książek (co jakiś czas są wymieniane). Punkt cieszy się średnim zainteresowaniem, w 2005 roku miał 32 czytelników.

Pozostałe instytucje tj. Urząd Gminy, Rewir Dzielnicowych Policji, poczta, apteka, punkt kasowy Banku Spółdzielczego znajdują się w Osinie.

Obok drogi krajowej Nr 6 Szczecin - Gdańsk zlokalizowany jest hotel z restauracją „15 Południk” a także stacja paliw z restauracją Firmy STM.

Negatywną rzeczą są straszące swym wyglądem i psujące estetykę miejscowości obiekty po upadłym PGR.

Restauracja i hotel „15 Południk”

c) Sport, kultura

Kikorze posiadają położone obok drogi Nr 6, na skraju lasu i obrzeżach miejscowości boisko sportowe do piłki nożnej i siatkowej. W okresie wiosenno-letnim odbywają się na nim imprezy sportowo-rekreacyjne organizowane przez miejscowe Koło LZS i Radę Sołecką.

Wieś posiada wymagającą rozbudowy i doposażenia świetlicę wiejską w której odbywają się zebrania wiejskie i imprezy okolicznościowe organizowane przez miejscowa społeczność.

Restauracja STM przy stacji paliw

d) Rekreacja i turystyka

Leżące wokół miejscowości bogate w runo leśne (jagody, grzyby) okoliczne lasy pozwalają miejscowym a także przyjezdnym turystą spędzać miło oraz pożytecznie wolny czas.

Na terenach położonych wokół miejscowości znajduje się kilka planowanych do utworzenia obszarów prawem chronionych z cenna florą i fauną. Znajdujący się w Kikorzach zabytkowy park dworski (obecnie mocno zdewastowany) z drzewami pomnikami takimi jak; świerk pospolity; obw. 260 cm, lipa drobnolistna; obw. 310 cm, dąb szypułkowy; obw. 359 cm, dąb szypułkowy; obw. 460 cm po rewitalizacji może stać się dużą atrakcją turystyczną.

Obszar Chronionego Krajobrazu II - “Dolina Stepnicy”

Lokalizacja: rzeka Stepnica na całej długości w granicach gminy oraz jej dolina łącznie ze zboczami plus fragmenty miejscowości Osina i Bodzęcin. Obszar ten sięga poza południową granicę gminy zgodnie z biegiem rzeki (gm. Maszewo).

Przedmiot ochrony: Torfowiskowa dolina rzeki o urozmaiconym krajobrazie i wysokich wartościach przyrodniczych. Zespół ekosystemów we wspólnym układzie hydrologicznym rzeki Stepnicy, z szeregiem fitocenoz: leśnych, wodnych i łąkowych oraz najcenniejszymi faunistycznie obszarami w gminie. Korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym (łączy się z doliną Gowienicy).

Charakterystyka przyrodnicza: Cenne obszary florystyczne i faunistyczne, obejmujące m.in. użytki ekologiczne z interesującą florą i fauną.

Dolina obejmuje obszary o zróżnicowanej fizjonomii: zabagnione dno doliny z lasami bagiennymi, łąkami i pastwiskami, koryto rzeki ze stawami zaporowymi, strome zbocza z lasami grądowymi i buczynami. Najciekawsza przyrodniczo jest część doliny na południe od Osiny. Występuje tu ponad 20 gat. lęgowych ptaków.

Walory botaniczne reprezentują zespoły o naturalnych cechach: bagienne olszyny, fragmenty cennych buczyn, grąd grabowy, fitocenozy turzycowiskowe i ziołorośla oraz rośliny chronione: storczyki, bagno zwyczajne, sit tępokwiatowy.

Teren istotny dla fauny. Występują tu m. in. ptaki: błotniak stawowy, kropiatka, derkacz, czajka, gąsiorek, krętogłów, żuraw, czajka, zimorodek, pliszka górską, krakwa, kania ruda, derkacz, sowa uszata, srokosz. Spośród innych kręgowców występują m.,in.: gady - zaskroniec, jaszczurka zwinka; płazy- kumak nizinny, rzekotka drzewna, ropucha szara, żaby: trawna, moczarowa i jeziorkowa oraz ssaki i ryby.

Forma ochrony: użytk ekologiczny florystyczny “**Storczyki nad Stepnicą**”

Lokalizacja: dolina Stepnicy ok. 1 km dl., na zachód od Kikorza

Przedmiot ochrony: Cenne stanowiska florystyczne w naturalnych fitocenozach.

Charakterystyka przyrodnicza: Torfowiskowa dolina z mozaiką turzycowisk i ziołorośli, z fitocenozy łąk kalcitroficznymi, obrzeżona olszynami, lasem grądowym na zboczach, fragmentami lasów torfowisk wysokich (brzezina bagienna, bór bagienny). Występują rzadkie i chronione gatunki roślin (storczyki, bagno zwyczajne, sit tępokwiatowy). Walory

faunistyczne reprezentują m. in.: krakwa, perkozek, perkoz dwuczuby, żaba moczarowa

e) Organizacje społeczne

•Ludowe Zespoły Sportowe

Koło LZS Kikorze skupia 36 członków i tworzy je młodzież miejscowa i sąsiedniej wsi Redostowo. Członkowie koła wspólnie z Radą Sołecka organizują cykliczne imprez sportowo rekreacyjnych przeznaczone dla wszystkich mieszkańców. Przez cały dzień trwania imprezy, licznie zgromadzone drużyny rywalizują. Charakterystyczną cechą turniejów w m. Kikorze jest fakt, że na każdy z nich przyjeżdża po kilkanaście drużyn w skutek czego nie jednokrotnie mecze finałowe odbywają się późnym popołudniem. W turniejach piłki nożnej i siatkowej, rozgrywane są konkurencja indywidualne i zespołowe (min. biegi, przeciąganie liny, rzut lotką) oraz gry i zabawy dla dzieci. Podsumowaniem jest rozdanie pucharów, dyplomów i nagród ufundowanych przez Wójta i Radę Gminy w Osinie. Drużyna LZS Kikorze uczestniczy również w rozgrywkach piłki nożnej i siatkowej, organizowanych przez inne koła w sąsiednich miejscowościach. Turnieje rozgrywane w Kikorzach podobnie jak i w pozostałych miejscowościach gminy dają młodym ludziom możliwość zabawy w formie rywalizacji sportowej, zasmakowania zwycięstwa sportowego, odczucia goryczy porażki jak również wykazania woli walki oraz pokazania swoich możliwości.

Kościół w Kikorzach

f) Dziedzictwo kulturowe, zabytki

Park podworski nr rej. 940, założony prawdopodobnie w 1 połowie XIX w., krajobrazowy, swobodny. Zachował się cenny starodrzew komponowany w tym drzewa o parametrach pomników przyrody. Czytelne są elementy pierwotnej sieci dróg parkowych. Staw zamulony. Dwór zniszczony w 1945 r., a później rozebrany (pozostały tylko schody wejściowe od frontu).

Pomnikowa lipa w parku w Kikorzach

Cmentarz polowy (XIX/XX w.) położony na póln od wsi w niewielkim kompleksie leśnym. Czytelny jest prostokątny zarys parceli obsadzonej świerkami. Pozostałości obiektów sepulkralnych.

Kościół. XV-wieczny, gotycki kościół zniszczony w 1945 r., ruiny rozebrano w latach 60-tych XX w. Kościół współczesny wzniesiono na starej parceli kościelnej. W części zachował się drzewostan komponowany. Odbudowany w latach 90-tych XX w.

Obiekty o wartościach kulturowych

Plan Rozwoju Miejscowości Kikorze

Obiekt (funkcja pierwotna)	Adres	Materiał	Datowanie	Ochrona konserwatorska	Dokumentacja	Nr zdjęcia
Chałupa	Nr 1	Murowana	XIX/XX w.	Ewidencja	-	1
Chałupa	Nr 4	Murowana	XIX/XX w.	Ewidencja	+	4
Bud. inwent.	Nr 4	Murowana	XIX/XX w.	Ewidencja	+	4
Chałupa	Nr 6	Mur./rygl.	3 ćw. XIX w.	Ewidencja	+	6
Szkoła ob. dom	Nr 7	Murowana	1914 r.	Ewidencja	+	7
Chałupa	Nr 15	Murowana	1 ćw. XX w.	Ewidencja	-	15
Chałupa	Nr 23	Murowana	1 ćw. XX w.	Ewidencja	-	22
Chałupa (dwojak)	Nr 25	Murowana	1 ćw. XX w.	Ewidencja	-	24

g) Rolnictwo

Wieś spełnia głównie funkcję rolniczą, większość mieszkańców wsi zajmuje się rolnictwem, co jest ich głównym źródłem dochodu i utrzymania

Rolnictwo jest dla większości mieszkańców miejscowości głównym źródłem utrzymania. Niska rentowność produkcji rolniczej powoduje, że sytuacja materialna tych rodzin jest zła. Dominującą produkcją gospodarstw rolnych miejscowości jest hodowla trzody chlewnej.

Na północny wschód od centrum miejscowości (około 2 km) znajduje się duża ferma drobiu.

Liczba gospodarstw objętych podatkiem rolnym – 146

Struktura gruntów obrębu Kikorze

Lp.	Klasa i rodzaj gleb	III b (ha)	IV (ha)		V (ha)	IV (ha)	O (ha)	Razem (ha)
			IV a	IV b				
1.	Grunty orne „R”	7,65	154,22	217,28	170,94	28,29	-	578,38
2.	Łąki „Ł”	-	24,34		31,74	14,98	-	71,06
3.	Pastwiska „Ps”	-	20,06		22,90	0,08	-	43,04
4.	Lasy	„Ls”	0,36		6,94	2,16	317,30	326,76
5.		„Lz”	7,79		0,72	1,88	-	10,39
6.	Wyłączone „Wyl”	-	-	-	-	-	43,88	43,88
7.	Nieużytki „N”	-	-	-	-	-	11,94	11,94
Razem		7,65	154,22	217,28	233,24	47,39	373,12	1085,45
			424,05					

2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

a) Drogi i komunikacja

Kikorze położone jest wzdłuż drogi krajowej Nr 6 Szczecin – Gdańsk. Obok tej drogi biegnie droga wspomagająca, której ma ułatwić miejscowym rolnikom (bezkolizyjny dla użytkowników „krajówki”) dojazd do pól zlokalizowanych po przeciwnej stronie „6”. Przez samą miejscowość prowadzi droga o różnej nawierzchni od piaszczystej, poprzez bruk do utwardzonej szlaką i masą bitumiczną. W miejscowości brak jest praktycznie chodników (istnieje tylko mały odcinek od sklepu do budynku byłej szkoły podstawowej). Drogą powiatową można dojechać do Osiny (3 km), siedziby władz gminy i pozostałych instytucji.

Mieszkańcy Kikorzy dzięki bezpośredniemu położeniu przy drodze Nr 6 oraz dużej ilości kursów autobusów PKS i prywatnych busów mają najlepsze połączenia komunikacyjne w gminie. Chcąc dojechać do Nowogardu, Goleniowa lub Szczecina wystarczy wyjść na drogę i w ciągu kilku minut zatrzymuje się nam bus lub autobus.

b) Gazyfikacja

Gmina Osina jako jedna z nielicznych gmin wiejskich województwa zachodniopomorskiego zasilana jest w gaz przewodowy. We wschodniej części gminy, między wsiami Redło i Węgorzyce ułożone są dwie nitki gazociągu wysokoprężnego. Do obu nitek podłączono stację redukcyjno-pomiarową Węgorzyce, skąd średnociśnieniowym gazociągiem przesyłowym gaz rozprowadzany jest do wszystkich miejscowości gminy.

Łączna długość sieci gazowej, bez podłączeń do budynków wynosi 48,6 km, z tego w obrębie Kikorze 4,2 km.

Dzięki tej inwestycji większość gospodarstw domowych m. Kikorz korzysta z gazu przewodowego zarówno do celów bytowych, jak i grzewczych.

c) Wodociągi

Kikorze posiada własne ujęcie wody ze stacją wodociągową, które jest głównym źródłem zaopatrzenia w wodę dla miejscowości Osina i Redostowo. Obsługą i eksploatacją ujęcia zajmują się „Wodociągi Zachodniopomorskie” Spółka z o.o. Goleniów.

Ujęcie składa się z trzech eksploatowanych studni głębinowych nr 1, 2 i 3. Studnia nr odwiercona na głębokość 39 m, o wydajności 773 m³/dobę, studnia

nr 2 głębokość odwiertu – 47 m, wydajność 1296 m³/dobę i studnia nr 3, głębokość – 77m, wydajność 382 m³/dobę.

Analiza stanu zaopatrzenia miejscowości Kikorze i Redostowo w wodę wykazuje, że obecny stan wyposażenia uznaje się za prawidłowy i nie stanowi bariery rozwojowej.

d) Kanalizacja

Część miejscowości Kikorze („popegerowska” posiada kanalizację zbiorczą oraz oczyszczalnię mechaniczną z osadnikiem Imhoffa i poletkami do suszenia osadów. W pozostałych gospodarstwach są zbiorniki bezodpływowe, których opróżnianiem i wywożeniem na oczyszczalnię w Nowogardzie zajmuje się PUWiS Sp. z o.o. Nowogard. Taki stan rzeczy uznaje się za niewłaściwy, i należy w jak najszybszym okresie doprowadzić do uporządkowania gospodarki ściekowej. W tym celu Gmina stara się pozyskać środki pomocowe (złożony wniosek do Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Europejskiego Obszaru Gospodarczego).

e) Telefonizacja

Większość gospodarstw domowych posiada przyłącza telefoniczne. Miejscowość objęta jest zasięgiem nowoczesnej telefonii. Łącza obsługiwane są przez centralę telefoniczną w Osinie.

Dużym utrudnieniem jest brak możliwości do pełnego i taniego korzystania z internetu. Dzieje się tak z winy TP S.A, która nie stworzyła warunków technicznych podłączenia stałego łącza lub neostrady dla osób fizycznych.

W kwietniu ta sytuacja ma się zmienić na lepsze, według zapewnień TP S.A, od drugiej połowy kwietnia br. będzie możliwość podłączenia stałego łącza lub neostrady dla osób fizycznych.

Coraz większa liczba mieszkańców korzysta z telefonii komórkowej (mimo nie najlepszego zasięgu sieci w niektórych miejscach).

III. Analiza SWOT

Plan Rozwoju Miejscowości Kikorze

Silne strony (Rozpoznajemy i Wykorzystujemy)	Słabe strony (Rozpoznajemy i Staramy się pokonać)
<ul style="list-style-type: none"> * bliskość Nowogardu, Goleniowa i Szczecina, * czyste powietrze i środowisko, * dobra infrastruktura, * walory krajobrazowe i przyrodnicze, * władza sprzyjająca nowym inwestycjom, * lasy bogate w grzyby i jagody, * droga krajowa Nr 6, * aktywność mieszkańców, * ładnie położone boisko sportowe, 	<ul style="list-style-type: none"> * brak lokalnego biznesu (małych i średnich przedsiębiorstw), * wysokie bezrobocie, * mało zintegrowane społeczeństwo, * brak lokalnych liderów, * brak możliwości nabywczej mieszkańców wsi, * niewielkie możliwości finansowe z budżetu gminy przeznaczone na rozwój wsi, * brak miejsca w którym można prowadzić działalność kulturalno – oświatową na rzecz lokalnej społeczności, * brak miejsca dla rozwoju dzieci i młodzieży naszej wsi, (pozytywne zagospodarowanie wolnego czasu)
Szanse (Wyszukujemy i Dostrzegamy)	Zagrożenia (Odkrywamy i Omijamy)
<ul style="list-style-type: none"> * Programy UE dofinansowujące rozwój wsi i rolnictwa, * Rozbudowa świetlicy wiejskiej ośrodka życia kulturalno – rozrywkowo – społecznego, * Zakładanie stowarzyszeń działających na rzecz rozwoju wsi, * pobudzanie społecznych inicjatyw, * nowopowstające firmy wzdłuż drogi Nr 6 * rozwój turystyki, * dopłaty bezpośrednie dla rolników, * dobre położenie: przy drodze Nr 6, w niedalekiej odległości od lotniska, Szczecina i granicy państwa, * zmiany w świadomości społecznej, * zrównoważony rozwój 	<ul style="list-style-type: none"> * wysoka stopa bezrobocia w gminie i miejscowości, * emigracja młodej wykształconej części wsi, * starzenie się społeczeństwa, * brak inicjatyw prozatrudnieniowych, * ubożenie społeczeństwa, * polityka legislacyjna państwa, * niska dochodowość z pracy w rolnictwie, * zmienność prawa,

MISJA ROZWOJU GMINY OSINA

zawarta w „Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Osina”

GMINA OSINA

OBSZAR ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU O
CHARAKTERZE ROLNICZYM Z DOBRĄ
INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ
SPRZYJAJĄCĄ ROZWOJOWI MAŁEJ I
ŚREDNIEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
OPARTEJ NA GŁÓWNYCH SZLAKACH
KOMUNIKACYJNYCH ZWIĄZANYCH Z
DROGĄ SZYBKIEGO RUCHU SZCZECIN –
GDAŃSK.

GMINA Z DOBRĄ OFERTĄ TURYSTYKI
POBYTOWEJ I WEEKENDOWEJ
SKIEROWANEJ DO MIESZKAŃCÓW
AGLOMERACJI SZCZECIŃSKIEJ I
TERENÓW PRZYGRANICZNYCH OPARTĄ NA
AGROTURYSTYCE, ZASOBACH LEŚNYCH I
PEŁNEJ DOSTĘPNOŚCI DO CZYSTYCH
ZBIORNIKÓW WODNYCH.

BEZPIECZNY SAMORZĄD ZAPEWNIAJĄCY
KOMFORT ŻYCIA I WYPOCZYNKU JEJ
MIESZKAŃCOM

IV. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI I WIZJA STANU DOCELOWEGO

Plan Rozwoju Miejscowości Kikorze

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	tereny popegerowskie, zdewastowane budynki po PGR, Hotel i restauracja „15 Południk” i stacja paliw STM, świetlica wiejska niedostosowana do potrzeb mieszkańców	Co ma ją wyróżniać?	rozwój turystyki, rozwój produkcji i usług, zagospodarowana i wyposażona świetlica wiejska
Jakie pełni funkcje?	mieszkaniowa	Jakie ma pełnić funkcje?	mieszkaniowe, kulturalne, usługowo - produkcyjne, turystyczne, rolnicze
Kim są mieszkańcy?	pracownicy, emeryci, renciści, bezrobotni, młodzież,	Kim mają być mieszkańcy?	zintegrowani mieszkańcy wsi, podnoszący swoje kwalifikacje, zaangażowani w życie wsi, podniesiony poziom wykształcenia, aktywna młodzież
Co daje utrzymanie?	praca w sferze produkcyjno – usługowej poza wsią; emerytury, renty, pomoc społeczna, zasiłki dla bezrobotnych, praca za granicą	Co ma dać utrzymanie?	praca w sferze produkcyjno – usługowej, we wsi i poza wsią, działalność gospodarcza, turystyka, wysokie emerytury
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada Sołecka, koło LZS ;	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	stowarzyszenia kulturalne i turystyczne, Grupa Odnowy Wsi, Koło Gospodyń Wiejskich
W jaki sposób rozwiązują problemy?	sporadyczne zebrania wiejskie, indywidualne interwencje u władz gminy	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	okresowe spotkania i zebrania wiejskie, spotkania z władzami gminy, współpraca z sąsiednimi miejscowościami, zwiększenie przepływu informacji między mieszkańcami
Jaki wygląda nasza wieś?	Posesje zróżnicowane pod względem estetyki, zły stan drogi przez wieś, brak chodników, szamba w różnym stanie technicznym	Jak ma wyglądać nasza wieś?	estetycznie zagospodarowane posesje, wybudowana kanalizacja segregacja odpadów i utrzymana w czystości wieś, domki

Plan Rozwoju Miejscowości Kikorze

			letniskowe, budynki wyremontowane, założone chodniki i skwery zieleni, droga przez wieś z nową nawierzchnią
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	czyste środowisko, brak zanieczyszczeń, w pobliżu wsi liczne tereny zielone;	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	czyste i przyjazne środowisko dla ludzi i przyrody, wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych i turystycznych
Jakie jest rolnictwo?	Z tendencją na nowoczesność	Jakie ma być rolnictwo?	innovacyjne, ekologiczne
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Dobre dzięki dużej ilości kursujących busów	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	regularne połączenia komunikacyjne do pobliskich miasta i do każdej miejscowości gminy
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Boisko sportowe, świetlice bez ogrzewanie z słabym wyposażeniem	Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	zajęcia w świetlicy wiejskiej; plac zabaw; ścieżki rowerowe, spacerowe i przyrodnicze; udział w rozgrywkach sportowych; dostęp do ścieżki edukacyjno- przyrodniczej, udział w imprezach folklorystycznych

V. Planowane kierunki rozwoju miejscowości Kikorze.

Priorytet 1 – Rozbudowa Infrastruktury.

Cele

- 1.1. Uregulowanie gospodarki wodno – ściekowej.
- 1.2. Budowa nowych chodników.
- 1.3. Poprawa stanu dróg.
- 1.4. Podnoszenie standardów życia społeczności lokalnej.

Zadania

- Skanalizowanie całej miejscowości i likwidacja istniejącej uciążliwej oczyszczalni ścieków.

- Rozbudowa połączona z remontem świetlicy wiejskiej i zakup wyposażenia – komputery (internet) sprzęt rtv, stoliki, krzesła regały gry i zabawy planszowe.
- Wykonanie dywanika asfaltowego na drodze przebiegającej przez całą wieś,
- Utwardzenie drogi biegnącej na kolonię,
- Budowa chodnika przez całą wieś.
- Budowa placu zabaw jako miejsca spotkań dla całej społeczności.
- Zagospodarowanie lub likwidacja budynków po byłej fermie.
- Doposażenie istniejącego boiska sportowego – ławki, doprowadzenie energii elektrycznej, budowa zadaszanej sceny z utwardzonym miejscem jako parkiet taneczny.
- Nowy estetyczny przystanek PKS przy sklepie.
- Wytyczenie i oznakowanie ścieżek rowerowych.
- Uzupełnienie oświetlenia.
- Termomodernizacja i odnowienie elewacji budynków wielorodzinnych.
- Kanalizacja deszczowa na terenie całej miejscowości.
- Utwardzenie dróg śródpolnych.

Priorytet 2 – Aktywizacja Zasobów Ludzkich i Materialnych Naszej Wsi

Cele

- 2.1. Wykorzystanie zasobów terenu, budynków oraz żyzności gleb rolniczych.
- 2.2. Stworzenie warunków do wzrostu przedsiębiorczości lokalnej.
- 2.3. Aktywizacja zasobów ludzkich społeczności wiejskiej.

- Uzbrajanie terenu pod zabudowę mieszkaniową i produkcyjno-usługową.
- Promowanie terenów biegnących wzdłuż drogi Nr 6 jako miejsca pod inwestycje.
- Pozyskanie przedsiębiorców do prowadzenia działalności w opustoszałych budynkach gospodarczych po byłym KPGR (powstanie nowych miejsc pracy dla mieszkańców wsi).,
- Szkolenie dla rolników oraz osób bezrobotnych,
- Gospodarstwa agroturystyczne,
- Rozwój bazy hotelowej i wzrost turystyki

Priorytet 3 - Rozwój społeczno – edukacyjny - kulturowy

Cele

- 3.1. Wzrost integracji i aktywizacji mieszkańców wsi.
- 3.2. Podniesienie kwalifikacji i edukacji społeczeństwa.
- 3.3. Podniesienie walorów estetycznych wsi.

3.4. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci oraz młodzieży naszej społeczności.

3.5. Poprawa warunków życia.

- Renowacja zabytkowego parku dworskiego z urządzeniem miejsc spacerowych i wypoczynkowych.
- Organizowanie festynów sportowo-rekreacyjnych.
- Organizacja zabaw dla dzieci z okazji dnia dziecka.
- Powstanie kawiarenki internetowej w świetlicy dla potrzeb dzieci i młodzieży.
- Organizacja zajęć pozaszkolnych oraz wakacyjnych zajęć.
- Organizacja szkoleń i zebrań wiejskich.
- Kontynuacja współzawodnictwo w konkursie gminnym „Najładniejsza wieś” i „Najestetyczniejsza zagroda” w Gminie Osina.
- Zagospodarowanie i oczyszczenie zbiornika retencyjnego na Stepnicy.
- Poprawa stanu zdrowotności społeczeństwa.
- Lepszy dostęp do specjalistów.
- Propagowanie wspólnie ze szkołą programu promującego zdrowy tryb życia.
- Wspieranie różnorodnych form życia kulturalnego.
- Wspieranie działalności koła LZS

VII. Opis planowanego przedsięwzięcia

Istotny wpływ na dalszy rozwój miejscowości Kikorze ma: z jednej strony osiągnięty poziom rozwoju społeczno - gospodarczego sołectwa, z drugiej występujące bariery ograniczające pożądane przekształcenia w tej miejscowości. Brak w zasadzie innych poza ziemią uprawną, lasem i wodą bogactw naturalnych stanowi kierunek istotnych czynników zmian w całym sołectwie. Z drugiej strony duże walory przyrodnicze dają szansę na wykorzystanie i uprawianie różnych form wypoczynku i rekreacji. Spełnienie tych wymagań oznacza konieczność wysokiej aktywności, pomysłowości i przedsiębiorczości miejscowej społeczności, współpracującej z władzami lokalnymi w kreowaniu i organizowaniu różnych działań programowych, stymulujących przemiany rozwojowe, warunkując również zacieranie różnic pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi, stanowiących jeden z podstawowych celów regionalnej polityki europejskiej.

Celem projektu pn.

„Rozbudowa połączona z remontem świetlicy wiejskiej w m. Kikorze”
jest zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców.

Cele dodatkowe to:

1. Podniesienie standardu życia i pracy na wsi
2. Rozwój tożsamości społeczności wiejskiej
3. Integracja społeczeństwa
4. Zmiana mentalności i zacieranie dysproporcji w sposobie życia pomiędzy ludnością napływową o rdzenną.

W wyniku realizacji inwestycji mieszkańcy Kikorzy otrzymają obiekt gdzie będą mieli możliwość korzystania z zajęć świetlicowych, gier, zabaw, imprez kulturalnych. Pozwoli to efektywniej spożytkować potencjał tkwiący w społeczności wioski. Dzięki odrestaurowanej świetlicy będzie możliwość pokazania się na zewnątrz promując nie tylko Kikorze ale całą gminę.

Zakres robót obejmuje:

- ✓ Dobudowanie pomieszczenia socjalno – gospodarczego z węzłem sanitarnym do istniejącej świetlicy wiejskiej na działce Nr 216/2
- ✓ Wykonanie instalacji gazowej, centralnego ogrzewania, wodno-kanalizacyjnej i wodociągowej,
- ✓ Zagospodarowanie terenu przy świetlicy.

Projektowany budynek będzie posadowiony przy istniejącej świetlicy. Istniejący obiekt jest parterowym budynkiem, niepodpiwniczonym z poddaszem użytkowym. Został on wybudowany na początku XX w. pełnił funkcję kuźni, następnie remizy strażackiej.

W wyniku realizacji inwestycji zostanie dobudowane pomieszczenie gospodarczo-socjalne z węzłem sanitarnym w części zachodniej świetlicy. Będzie to budynek parterowy, niepodpiwniczony z poddaszem nieużytkowym. Dach wysoki dwuspadowy, jako przedłużenie dachu budynku świetlicy. Ściany zewnętrzne wykonane w tradycyjnej technologii murowanej z pustaków betonu komórkowego ocieplane styropianem gr. 12 cm. Konstrukcja jętkowa, strop z belek drewnianych.

Po zakończeniu prac budowlanych zostanie zakupione wyposażenie świetlicy w tym : komputer, sprzęt rtv, stoliki i krzesła, gry i zabawy planszowe, regały.

IX. Kosztorys planowanego przedsięwzięcia

1. Roboty ziemne i budowlane	39.303,00 zł
2. Instalacja wodociągowa	3.151,89 zł
3. Instalacja kanalizacji sanitarnej	584,77 zł
4. Instalacja c.o.	3.978,96 zł
5. Instalacja gazowa	11.388,36 zł
4. Wyposażenie (krzesła, stoliki, telewizor Komputery, meble itp.)	30.000,00 zł
<hr/>	
Razem brutto	88.406,98 zł

Ogółem kosztorys planowanego przedsięwzięcia wynosi 88.406,98 zł
Słownie: osiemdziesiąt osiem tysięcy czterysta sześć złotych 98/100

VIII. Harmonogram planowanego przedsięwzięcia

Termin rozpoczęcia realizacji przedsięwzięć uzależniony jest od uzyskania dofinansowania ze środków krajowych, Unii Europejskiej lub innych funduszy i fundacji do których Gmina będzie aplikować.

Odniesienie do dokumentów strategicznych

Plan rozwoju miejscowości Kikorze jest spójny z Sektorowym Programem Operacyjnym Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich, 2004-2006: Działanie 2.3 „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”.

Projekt wpisuje się w cele strategiczne, pośrednie i operacyjne Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego :

Cel strategicznego - *Poprawa konkurencyjności województwa zachodniopomorskiego*

Cel pośredni – *Aktywizacji obszarów wiejskich w kierunku ich wielofunkcyjnego rozwoju oraz wzrostu efektywności rolnictwa*

Cel operacyjny – *Poprawa warunków życia i pracy ludności wiejskiej ze szczególnym uwzględnieniem obszarów popegerowskich*

służąc realizacji jednej z misji województwa jaką jest podniesienie standardu życia i pracy na wsi.

Plan Rozwoju Miejscowości jest spójny z „Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Osina wraz z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym”.

Projekt przyczyni się do realizacji celów określonych w „Strategii Rozwoju Społeczno–Gospodarczego Gminy Osina” tj. :

Cel priorytetowy – *Stworzyć warunki do rozwoju gospodarczego gminy,*

Cel niezbędny – *Tworzyć warunki do rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,*

Cel pierwszorzędne – *Niwelować negatywne skutki bezrobocia.*

Plan Rozwoju Miejscowości Kikorze został przygotowany zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. (*Dz. U. Nr 284, poz. 2846*) w sprawie trybu składania i wzoru wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach SPO ROL w zakresie działania **“Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”**.

Opracował : Krzysztof Szwedo